

Sändlista

Godkännande av älgförvaltningsplan samt fastställande av älgskötselplaner

Beslut

Länsstyrelsen godkänner älgförvaltningsplanen för Älgförvaltningsområde Nordväst.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanerna för samtliga älgskötselområden som till största delen är belägna i älgförvaltningsområde Nordväst (Våxtorp-Hasslöv älgskötselområde, Hallandsåsens älgskötselområde samt Örkelljunga-Fagerhults älgskötselområde) med följande revidering avseende avskjutningsmål för Våxtorp-Hasslöv älgskötselområde (p 4:1 i planen):

	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Antal tjur	6	6	7
Antal kor	6	5	6
Antal kalv	15	15	16
Totalt	27	26	29

Planerna godkänns till och med den 30 juni 2025.
Länsstyrelsen bestämmer, med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905), att detta beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. Beslutet kan överklagas hos Naturvårdsverket, se bilaga.

Beskrivning av ärendet

Älgförvaltningsgruppen för älgförvaltningsområde Nordväst har inkommit med älgförvaltningsplan och älgskötselplaner för området med anledning av en ny planperiod. Älgförvaltningsgruppen har beslutat att tillstyrka älgskötselplanerna för Hallandsåsen och Örkelljunga älgskötselområden men tillstyrker inte skötselplanen för Våxtorp-Hasslöv älgskötselområde.

Älgförvaltningsgruppen har inkommit med följande yttrande gällande den inte tillstyrkta älgskötselplanen för Våxtorp-Hasslöv älgskötselområde:

Älgförvaltningsgruppen har vid sammanträde i gruppen beslutat att inte tillstyrka skötselplanen för Våxtorp-Hasslövs ÄSO.

Nivån på avskjutning är för hög och kalvandelen för låg.

Vidare har vi noterat att det senaste jaktåret tilldelades, och sköts, 2 vuxna älgar mer än den plan som fastställts av Naturvårdsverket efter överklagande. Sammantaget anser vi att planen behöver justeras ner i antal och att kalvandelen bör ökas. Detta har framförts till ÄSO och ÄFG har bett om en reviderad plan.

Våxtorp Hasslövs ÄSO har avböjt detta och vidhåller sin plan.

ÄFG har beslutat att inte tillstyrka planen.

Beslutet att inte tillstyrka planen har fattats som enhälligt beslut där samtliga ledamöter i älgförvaltningsgruppen för Nordvästra Skåne deltagit.

Länsstyrelsen har begärt komplettering enligt nedan:

Andelen kalv av total avskjutning är låg i samtliga tre älgskötselområdes planer. Målet är att det bör vara minst 60% kalv som fälls under ett jaktår. Ett enstaka år (2022) har Hallandsåsens älgskötselområde 61% som mål, resterande år är målet 54% i skötselplanen. I ett yttrande från älgförvaltningsgruppen framgår det att förvaltningsgruppen inte tillstyrker skötselplanen för Våxtorp -Hasslöv älgskötselområde.

Anledningen till att förvaltningsgruppen inte tillstyrker är att nivån på avskjutning är för hög och kalvandelen för låg. Vid genomgång av planerna anser Länsstyrelsen att målen för andelen kalv av total avskjutning överlag är för låg i samtliga älgskötselplaner inom förvaltningsområdet. Hur har förvaltningsgruppen resonerat kring målen i de andra två skötselplanerna (Örkelljunga ÄSO, Hallandsåsens ÄSO)?

För Örkelljunga älgskötselområde har det noterats att siffrorna rörande andelen kalv av total avskjutning inte stämmer överens i skötselplan och älgfrode.

Örkelljunga ÄSO	2022	2023	2024
ÄSO plan - andel kalv av total avskjutning	54%	52%	52%
Älgfrode - andel kalv av total avskjutning	60%	60%	60%

Länsstyrelsen har också gått igenom nyttjandegraden de senaste tre åren för samtliga skötselområden i förvaltningsområdet. Vi ser att nyttjandegraden inom förvaltningsområdets skötselområden skiljer sig mycket åt. Hallandsåsens ÄSO har under de senaste tre åren legat under målen. Våxtorp – Hasslöv har haft en låg nyttjandegrad de senaste jaktåret 21/22, resterande två år uppfyller dem målen och nyttjandegraden. Hur resonerar älgförvaltningsgruppen om nyttjandegraden hos älgskötselområdena den senaste planperioden? och kring ifall detta skulle kunna vara skäl för att ha en differentierad avskjutning vad gäller antal älgar per 1000 ha inom älgförvaltningsområdets älgskötselområden för att älgskötselplanerna ska bidra till att älgförvaltningsplanens mål uppnås?

Älgförvaltningsgruppen har bifogat ny plan för Örkelljunga – Fagerhults älgskötselområde med siffror som harmoniserar och i yttrande anfört följande:

Att förvaltningsgruppen kan acceptera en lite lägre kalvavskjutning i planen för Hallandsåsen grundar sig i att inom ÄFG finns licensområden med en tidigare tilldelning om 2 vuxna och 8 kalvar. Dessa områden ligger till stor del angränsande med eller skulle, om de ingick i ÄSO, hamna inom Hallandsåsens geografiska område. Detta har vi beaktat i våra bedömningar.

Vidare så de registreringar som inkommit till er på länsstyrelsen avseende kalvavskjutning på oregistrerade områden, så ligger dessa också geografiskt i anslutning till Hallandsåsen och Örkelljunga ÄSO.

Med det sagt kan vi inte tillstyrka en kalvandel på 50% för Våxtorps område då med de uppgifter vi besitter, och som redovisas ovan, kan vi inte tillföra några ytterligare kalvar till detta område som skulle skjutas inom deras geografiska område men inte inom älgskötselområdets ingående jaktlag. Vad gäller nyttjandegraden så kan vi konstatera att Hallandsåsen och Örkelljunga i den nu kommande planperioden har minskat sin tilldelning. Hallandsåsen mera kraftigt och vill bland annat öka antalet produktiva kor inom sitt område. Våxtorps plan går i motsatt riktning och ligger även över den nivå Naturvårdsverket fastställde vid förra omgångens överklagande. Till det skall noteras att det sköts och tilldelades fler vuxna än planen medgav senaste jaktåret, medan kalvavskjutningen enbart uppgick till 33% enligt senaste årets slutrapportering.

Inom ÄFG har vi också i våra analyser över planerna tagit höjd för den andel åkermark som finns inom ÄSO och där upptas till 100% samtidigt som vi har ett beslut gällande licensområden att åkermark skall räknas till 20% när beräkning för tilldelning skall göras. Vi har också uppfattningen att älgstammen över älgmark, är sammanfallande för alla tre ÄSO:n inom området varför vi inte kan där se en större differentiering som motiverad.

Motivering till beslutet

Av 18 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort NFS 2011:7 framgår att en älgförvaltningsplan ska tas fram för en period om tre år och ska innehålla åtminstone de uppgifter som framgår av bilagan till föreskrifterna. Planen ska godkännas av länsstyrelsen.

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgförvaltningsplan och en älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länsstyrelsen beslutar annat.

Viltförvaltningsdelegationen i Skåne har beslutat att rekommendationen för andel kalv i avskjutning bör vara minst 60%. Länsstyrelsen finner det anmärkningsvärt att två älgskötselområden inom Nordvästra älgförvaltningsområdet ligger under 60% varav den ena skötselplanen har blivit godkänd av förvaltningsgruppen. Älgförvaltningsgruppen framför i sitt yttrande att de anser att det går bra att tillgodoräkna ett skötselområde fällda älgar i angränsande licensområde samt på oregistrerad mark. Älgskötselplanerna bygger bland annat på den inventering och avskjutning som sker inom ett älgskötselområde. Eftersom det även genom åren kan variera var inom förvaltningsområdet älgarna fälls på oregistrerad mark samt antal älgar som fälls i angränsande licensområde är inte detta, enligt Länsstyrelsen, en långsiktig och tillämpbar lösning. Länsstyrelsens handläggare har undersökt var älgarna som fällts på oregistrerad mark är fällda under de senast tre åren och kan inte se något tydligt mönster att huvuddelen av älgarna har fällts inom samma del av förvaltningsområdet. Länsstyrelsen har även tittat på avskjutningen inom aktuella licensområden den senaste planperioden och kan inte se att det fällts så stort antal kalvar som älgförvaltningsgruppen angett tilldelats – det bedöms därför inte ändamålsenligt att ta hänsyn till detta när man godkänner en kalvandel i en älgskötselplan.

Länsstyrelsen har noterat att i älgfrode ifylld av älgförvaltningsgruppen har man använt ett lågt reproduktionsvärde (0,55) jämfört med tre årsmedelvärdet för älgobservationen. Enligt förvaltningsplanen är ett treårsmedelvärde av ”antal kalvar per vuxet hondjur” 0,63. Detta gör att stammen prognostiseras att öka till 6,5 älgar/1000 ha år 2024, vilket ger en större ökning av älgstammen inom förvaltningsområdet än vad inskickad älgfrode från älgförvaltningsgruppen tyder på.

Våxtorp-Hasslövs älgskötselplan som inte har blivit tillstyrkt av älgförvaltningsgruppen är efter justering av Länsstyrelsen nu fastställd. Enligt Svensk Naturförvaltnings beräkning för älgstammen i Nordvästra Skånes älgförvaltningsområde ligger älgtätheten på 5,7 älgar/1000

hektar. Justeringarna i älgskötselplanen är anpassad efter den skattning av älgstammen som Svensk Naturförvaltning har gjort och justeringen harmoniserar med förvaltningsplanen. Länsstyrelsen har justerat älgskötselplanen till följande avskjutning för Våxtorp-Hasslöv älgskötselområde:

	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Antal tjur	6	6	7
Antal kor	6	5	6
Antal kalv	15	15	16
Totalt	27	26	29

I yttrandet från älgförvaltningsgruppen om Våxtorp-Hasslövs älgskötselplan framförs bland annat följande synpunkt: ”*Sammantaget anser vi att planen behöver justeras ner i antal och att kalvandelen bör ökas*”. Länsstyrelsen höjer andelen kalv i avskjutningen till ett treårsmedelvärde på 56% eftersom det är den siffra som är lägst i tidigare godkänd älgskötselplan från älgförvaltningsgruppen. Det totala antalet älgar i Våxtorp-Hasslövs älgskötselplan förblir oförändrat under planperioden. Genom att lämna den totala avskjutningen för Våxtorp-Hasslöv oförändrad prognostiseras förvaltningsområdet att hamna på 6,5 älgar/1000 ha år 2024.

Örkelljunga älgskötselområde har sänkt sin avskjutning för kommande planperiod. Hallandsåsens älgskötselområde har visserligen också sänkt sin avskjutning, men i mindre omfattning samt planerar en relativt hög avskjutning i förhållande till förgående års nyttjandegrad, sett till hela den förgående planperioden. Länsstyrelsen anser att det är av stor vikt att samtliga älgskötselområden verkar för en hög nyttjandegrad under den kommande planperioden.

Variationer i avskjutning mellan älgskötselområden beror både på sociala och ekologiska faktorer, och därför måste förvaltningen anpassas till lokala och regionala förutsättningar. Det är viktigt att målen följs upp och justeras vid behov. Inför nästa planperiod kan samtliga tre älgskötselplaner behöva ses över för att hitta en mer balanserad avskjutning inom förvaltningsområdet.

Företrädare för Länsstyrelsens miljöavdelning har med ovanstående anmärkning tillstyrkt planerna.

Länsstyrelsen bedömer att planerna för Nordvästra älgförvaltningsområdet är framtagna i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planerna kan därför godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

3 § jaktförordningen (1987:905) samt 18 § och 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7).

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av Eva Johansson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Sändlista

Ledamöter i älgförvaltningsgrupp

Företrädare för berörda älgskötselområden

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket

Du kan överklaga beslutet hos Naturvårdsverket

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00. Ange diarienummer 17436-2022.

Namn på älgförvaltningsområdet

Nordvästra älgförvaltningsområdet

Älgförvaltningsplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

Registrerad areal för ÄFO (ha)

Registrerad areal ÄSO totalt (ha)

Registrerad areal licensområden

Antal älgskötselområden

Antal licensområden

Registrerande län

ÄFO nummer i Länsstyrelsens register

Fastställd av länsstyrelsen den

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens ärendenr

2022	till och med	2024
67 583		
57 030	Andel av ÄFO:	84 %
10 553	Andel av ÄFO:	16 %
3		
5		
Länsstyrelsen i Skåne län		
äfo-12-004		

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

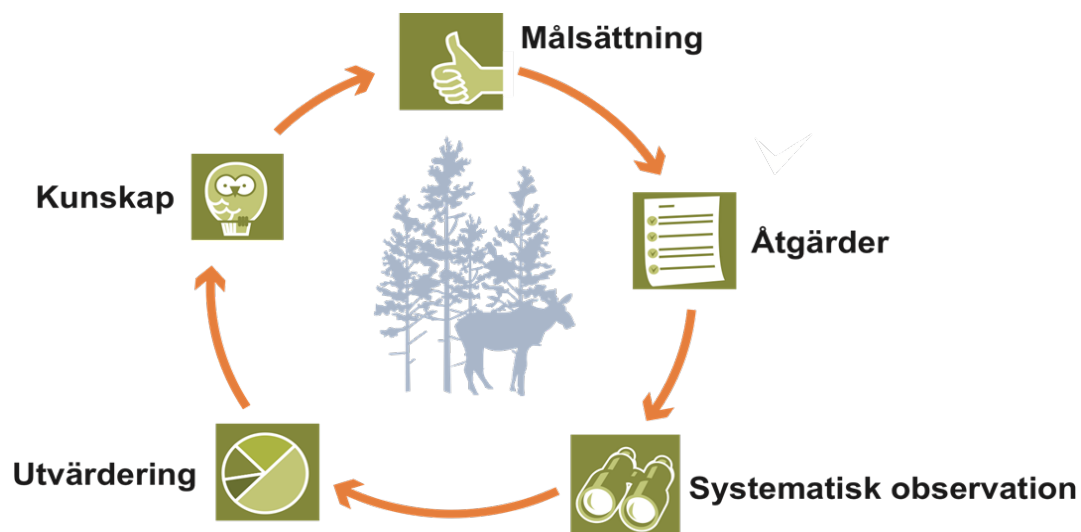
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Samråd och förankringsprocess
- 5.2 Granskning av ÄSO-planer
- 5.3 ÄFGs råd och vägledning för ÄSO-planer
- 5.4 Uppföljning och revideringsbehov

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgförvaltningsområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Öka	Oförändrad	Minska

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Mål för vinterstam

2024
6,0
114

Vinterstam älg/ 1000 ha

efter jakt

Vinterstam älg/ 1000 ha ungskog

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

40 %

i älgobs

Antal kalvar per hondjur:

0,60

uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs

Målsättning kalvandel i avskjutning:

60 %

av totala avskjutningen

Slaktvikter kalv (kg)

öka

i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Inventeringar samt analys från Svensk Naturförvaltning

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5 %	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)		Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄFO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2019	2020	2021
Tjur	25	26	31
Hondjur	19	21	9
Kalv	62	60	34
Totalt	106	107	74
Totalt per 1000 ha	1,6	1,6	1,1
Totalt per 1000 ha ungskog	32,4	31,6	21,3
Areal (ha för respektive år)	67 321	66 768	67 583

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2019	2020	2021
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	57 %	55 %	78 %
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	58 %	56 %	46 %

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Området på Hallandsåsen bedöms ha en sammanhållen älgstam. I övrigt skiftar biotopen.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2018	2019	2020	2021	Medel
Antal obstimmar	10 855	12 351	20 220	12 585	14003
Observationer per mantimme	0,104	0,093	0,079	0,093	0,092
Antal kalvar per hondjur	0,44	0,65	0,60	0,64	0,58
Andel tjur av vuxna	38 %	39 %	40 %	38 %	39 %

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal provytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ej tillgänglig över hela området

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄFO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	55	50	52	55	51
Slaktvikt kg medel (vägda)	55	50	52	55	51

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgförvaltningsområdet

Antal de senaste 3 åren	Ökat	Oförändrad	Minskat
Älgstammen har			

År	2017	2018	2019	2020	2021
Vinterstam, älg/1000 ha					5,7
Vinterstam, älg/1000 ha ungskog			0	0	111

Beräknad sammansättning vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	101	26 %	1,5	34 %
Ko/kviga	197	51 %	2,9	
Kalv	87	23 %	1,3	
Summa	385	100 %	5,7	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Enligt av ÄSO inlämnade inventeringsresultat

Kvalitet de senaste 3 åren	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen			
Medelåldern			
Kalvikterna			
Reproduktionen			

2.1.7 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode		Älgstammens egenskaper			
Områdets areal i ha	67583	Enligt älgobs	Medel 4 år	Medel 3 år	Senaste år
Målsättning		% tjur av vuxna	39 %	39 %	38 %
Antal älgar per 1000 ha	6,0	Antal kalvar per vuxet hondjur	58 %	63 %	64 %
% tjur av vuxna	40 %	Enligt avskjutning			
		% tjurkalv av alla kalvar	52 %		
Avskjutning		Dödlighet utöver jakt	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar	31	Antal vuxna tjurar per år		5,3	
Antal vuxna hondjur	9	Antal vuxna hondjur per år		7,0	
Antal kalvar	34	Antal kalvar per år *		1,3	
Älgstammens storlek					
Antal älgar per 1000 ha	5,7				

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0 %	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgförvaltningsområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin

Fodertillgång och prognos	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Areal ungskog	3 274	3 384	3 476	3 592	3 589	3 571	
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst					%		

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder			

Ange resultat från tre senaste inventeringarna			Medel tre senaste inventeringarna
2017	2019	2021	
9 %	19 %	26 %	19 %

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

Tallar	Årsskada Tall (vinterskador + sommarskador)
Tallar	Andel Tallstammar utan viltskador
Ståndortsanpassning	Andel mager mark förnygrad med tall
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Granar	Årsskada Gran(vinterskador + sommarskador)

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin

Bedömningen görs av älgförvaltningsgruppen.

För	Tolerabla		För omfattande		
			2020	2021	2022
Tall					
Gran					
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertags istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

Omfattning	Tolerabla		För omfattande	

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2019	2020	2021
Älgolyckor inom ÄFO, antal	27	22	10
Tjur, trafikdödad	8	5	3
Hondjur, trafikdödad	11	7	3
Kalv, trafikdödad	2	2	0
Okänd, trafikdödad	0	2	0
Summa trafikdödade älgar	21	16	6

2.5 Övrig dödlighet

År	2019	2020	2021
Tjur			
Ko			
Kalv			
Okänd			
Summa			

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄFO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄFO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄFOt	Predation/ 1000 ha
			☐		☒	☐
		Summa:	☒		☐	☐

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄFO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄFOt	Predation/ 1000 ha
					☐	
			☐		☒	☐

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	6,0	5,7	Välj i lista	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄFO	405	385	Välj i lista	
Andel tjur av vuxna i älgobs	40 %	39 %	Välj i lista	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,60	0,63	Välj i lista	
Kalvandel i avskjutning	60 %	54 %	Välj i lista	
Slaktvikter kalv (kg)	öka	53	Välj i lista	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5 %	18 %	Välj i lista	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus			Välj i lista	
Fodersituation enligt foderprognos			Välj i lista	
Älgolyckor inom ÄFO, antal totalt		10	Välj i lista	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄFO			Välj i lista	
Predation, antal älgar inom ÄFO			Välj i lista	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgförvaltningsområdet

Avskjutningen fördelas på ÄSO och licensområden

År	2022	2023	2024
Tjur	21	22	22
Hondjur	14	18	22
Kalv	53	61	65
Antal älgar totalt	88	101	109
Andel tjur av vuxna (%)	60 %	55 %	50 %
Andel kalv av total avskjutning (%)	60 %	60 %	60 %
Areal (ha för respektive år)	67 583	67 583	67 583
Totalt per 1000 ha	1,3	1,5	1,6

Avskjutning baseras på:

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Tilldelning av kalv respektive vuxna älgar till licensområden

	Beräkning enligt punkt 4.1	Eget förslag
Arealkrav för kalv:		300 ha
Arealkrav för vuxen:		1200 ha

Beräknad tilldelning för licensområden baserat på registrerade arealer		
Älgar/1000 ha	% Kalv	Antal älgar
3,3	80 %	35
0,8		9
4,2		44

Behov av olika arealkrav inom området:

Odlad mark skall reduceras till 20%. Hänsyn tas till detta även vad gäller tilldelningen inom ÄSO.

4.3 Planerade inventeringar

År	2022	2023	2024
Äbin			
Spillningsinventering			
Flyginventering			
Avskjutningsstatistik			
Älgobs			
Kalvvikter			
Foderprognoser			

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom ÄFO.

Se bifogade protokoll från samrådsmöten.

5.2 Granskning av älgskötselplaner.

Se bifogade skriftliga yttranden som insänts till länsstyrelsen.

5.3 Älgförvaltningsgruppens råd och vägledning i övrigt för älgskötselplaner inom ÄFO.

Jakttrycket på vuxna hondjur skall läggas på klena individer och en rimlig målsättning är att fällda hondjur skall väga under 130 kg.

Spillningsinventering bör ses som en trend och inte en uträkning av absolut täthet.

Foderskapande åtgärder bör ses som en naturlig del av skogsskötselåtgärderna som inte är fördyrande.

Det är av vikt för ÄSO att anpassa avskjutningen så att kalvandelen blir rätt, vi avser då inte antalet kalvar utan relationen i % i förhållande till vuxenavskjutningen.

Hamnar avskjutningen snett måste avskjutningen korrigeras i motsvarande mån för jaktåret efter.

Odlad mark skall i avskjutnings och tilldelningsberäkningarna reduceras till 20%

5.4 Uppföljning och ev behov av förändringar i ÄFP under innevarande planperiod.

Mål

Vinterstam

Tjurandel

Reproduktion

Kalvandel i avskjutning

	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Vinterstam			
Tjurandel			
Reproduktion			
Kalvandel i avskjutning			

Sekreterare

Ordförande

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Justeras

Justeras

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Älgförvaltningsplanen är enhälligt antagen av ÄFG

Älgförvaltningsplanen är beslutad med utslagsröst

Har någon ledamot deltagit genom fullmakt (bifogas protokoll)

Ja	Nej

Reservationer framförda av:

Namn

Namn

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

☐	☐	☐
☒	☒	☐
☐	☐	☐
☒	☒	☐
☒	☒	☐
☒	☒	☐
☒	☒	☐
☐	☐	☐

Namn på ÄFO

Planperiod, omfattar åren

Ange senaste datum för revidering

Välj ett av alternativen i listan

Areal enligt LST för respektive år

Areal enligt LST

Areal enligt LST

Antal enligt LST

Antal enligt LST

Enligt beslut från LST (län som administrerar ÄFO)

Enligt beslut från LST

Anges av LST

Anges av LST

Anges av LST

Anges av LST

Markera med kryss önskad riktning för älgstammens numerär under planperioden.

Ange skäl till förslag avseende vinterstammens nivå

Älgstammens storlek efter avslutad jakt, innan reproduction.

Uttryck målsättningen ovan i antal älgar med en decimal per hektar registrerad jaktmark inom ÄFO vid periodens utgång.

Kvalitativa målsättningar för älgstammen inom ÄFO, uttryckt i treårsmedlevärden. Relateras till Länsplaner.

Målsättning (treårsmedelvärde) för tjurandel av vuxna älgar i älgobs, ange i procent som heltal.

Målsättning (treårsmedelvärde) för antal kalvar per hondjur i älgobs, ange med en decimal.

Målsättning (treårsmedelvärde) för kalvandel i total avskjutning, ange i procent som heltal.

Likartat avskjutningsförfarande är från år ger ett rättvisande medelvärde, oavsett kalvarnas kön och när på året de skjuts.

Skadenivå för ÄFO enligt resultat från Äbin. Anges i procent med en decimal.

Skadenivå för ÄFO enligt resultat från Äbin. Anges i procent med en decimal.

Målsättning avseende andel skadade tallar inom ÄFO. Anges i procent heltal

Målsättning avseende antal oskadade stammar per hektar inom ÄFO. Anges i stammar per hektar, heltal.

Data hämtas från Älgportalens databas

<https://www.slu.se/algforvaltning>

Avskjutningsciffror hämtas från Älgdata.se eller via Länsstyrelsen

Avskjutningsciffror hämtas från Älgdata.se eller via Länsstyrelsen

Avskjutningsciffror hämtas från Älgdata.se eller via Länsstyrelsen

Automatisk summering av raderna ovan

Automatisk beräkning baserad på raderna ovan och areal för respektive år

Automatisk beräkning baserad på raderna ovan och areal för respektive år

Areal för ÄFO respektive år anges

Automatisk beräkning baserad på raderna ovan

Automatisk beräkning baserad på raderna ovan

Data hämtas från Älgportalens databas

<https://www.slu.se/algforvaltning>

Ska överstiga 5000 timmar för att vara statistiskt acceptabelt. Rödmarkera värden om understiger.

Uttrycks som decimaltal med 3 decimaler

Uttrycks som decimaltal med 2 decimaler

Uttrycks som ett heltal i %

Data hämtas från Älgportalens databas

<https://www.slu.se/algforvaltning>

Antal provytor i inventeringen

Från rensningsdatum eller bedömt lövfällningsdatum till inventeringsdatum

Antal funna spillningshögar i inventeringen

Antal spillningshögar per älg och dygn

Medelantal spillningshögar per provyta

Skattning av älgtäthet i absoluta tal. Ifylls om kofidensintervallet för inventeringen har beräknats (max i konfidensintervallet)

Skattning av älgtäthet i absoluta tal. Ifylls om kofidensintervallet för inventeringen har beräknats (min i konfidensintervallet)

Skattning av älgtäthet i absoluta tal

Skattning av älgtäthet i absoluta tal. Ifylls om underlag för rad 95-98 skanas eller om kofidensintervallet för inventeringen har beräknats (medeltal i konfidensintervallet).

Data hämtas från Älgportalens databas

<https://www.slu.se/algforvaltning>

Medelvikter för alla vägda kalvar skjutna under septemberjakten

Medelvikter för alla vägda kalvar skjutna från och med oktober

Medelvikter för alla vägda kalvar, såväl tjurkalvar som kvigkalvar

<https://www.slu.se/algforvaltning>

Årtal för inventeringen

Ange antal enligt skattningen

Ange antal enligt skattningen

Ange antal enligt skattningen

Summerad skattning av stammens numerär

Bästa bedömning utifrån tillgängliga underlag såsom älgobs, spillningsinventering och avskjutning. Markera med kryss.

Bästa bedömning utifrån tillgängligt underlag. Ange med en decimal.

Senaste årets värde efter jakt måste anges för att redovisningen i planen ska blir korrekt.

Beräknad fördelning baseras på områdets historiska data.

Bästa bedömning utifrån tillgängligt underlag. Markera med kryss.

Bästa bedömning utifrån tillgängligt underlag. Markera med kryss.

Bästa bedömning utifrån tillgängligt underlag. Markera med kryss.

Bästa bedömning utifrån tillgängligt underlag. Markera med kryss.

Aktuell Älgfrode laddas ner från:

<http://www.naturforvaltning.se/vad-vi-qaer/aelgfrode.aspx>

Observera att älgfrode inte använder historisk avskjutning korrekt i beräkningen om områdets areal har förändrats senast året.

Användning av älgobsdata i Älgfrode, se instruktion i beräkningsprogrammet

Andel tjurkalv i populationen utgår från normalfördelning (ej beräknat). Om beräknad avskjutning användas så bör det vara en tydlig och dokumenterad avvikelse mot normalfördelning över ett större område. Se statistik "Fällda älgar" i älgdata på ÄFO-nivå för en flerårsperiod på minst tre år.

*OBS! Använd bilaga 1. Beräkningsstöd predation i Älgfrode för att beräkna sommarpredationen av varg och björn. Detta eftersom reproduktionstalet (antal kalvar per hondjur) enligt älgobsen inte tar hänsyn till de kalvar som dött före jaktperiodens start.

Ifylls om det finns inventering som styrker en annan fördelning än den beräknade sammansättningen. OBS! endast kvalitetssäkrade inventeringsmetoder. Alternativt kan värden hämtas från älgfrode

Inventerad fördelning eller beräknad fördelning enligt Älgfrode.

Fyll i antal tjurar

Fyll i antal vuxna hondjur

Fyll i antal kalvar

Data hämtas från Skogsstyrelsens skogliga betesinventering

<https://www.skogsstyrelsen.se/abin>

Total ungskogsareal i ÄFO enligt Skogsstyrelsens foderprognos, uttryckt i hektar.

Andel ytor av totalt inventerade ytor där någon RASE förekommer

Markera med kryss om särskild kunskap avseende tallfoderutvecklingen finns.

<https://www.skogsstyrelsen.se/abin>

Äbin resultatrapport: "Årsskada (vinterskada+sommarskada) - andel viltskadade tallstammar det senaste året". Uttrycks i % med heltal.

Äbin resultatrapport: "Andel tallstammar utan viltskador". Uttrycks i % med heltal.

Äbin resultatrapport: "Andel ungskog på mager mark som är förnygrad med tall". Uttrycks i % med heltal.

Äbin resultatrapport: "Andel provytor med gynnsam konkurrensstatus" avseende RASE. Uttrycks i % med heltal.

Äbin resultatrapport: "Årsskada (vinterskada+skommarskada)" avseende gran. Uttrycks i % med heltal.

Markera bedömt nuläge med kryss.

Markera bedömt nuläge med kryss.

Välj alternativ i lista utifrån gruppens bedömning

Markera med kryss

Data hämtas från Älgportalens databas

Antal trafikolyckor med älg inom ÄFO om uppgift finns

Antal trafikdödade älgar inom ÄFO om uppgift finns

Antal trafikdödade älgar inom ÄFO om uppgift finns

Antal trafikdödade älgar inom ÄFO om uppgift finns

Automatisk summering av trafikdödade älgar inom ÄFO

Ange antal inom ÄFO om uppgift finns

Ange antal inom ÄFO om uppgift finns

Ange antal inom ÄFO om uppgift finns

Automatisk summering av övriga döda älgar inom ÄFO

Om ett revir berör flera ÄFO måste andelarna fördelas så att samma revir inte räknas flera gånger.

Ange revirets namn, andel som berör ÄFOt samt bedömd predation av antal älgar i hela reviret. I revir med alternativa bytesdjur kan predationen behöva reduceras.

Ange revirets namn, andel som berör ÄFOt samt bedömd predation av antal älgar i hela reviret. I revir med alternativa bytesdjur kan predationen behöva reduceras.

Ange revirets namn, andel som berör ÄFOt samt bedömd predation av antal älgar i hela reviret. I revir med alternativa bytesdjur kan predationen behöva reduceras.

Ange revirets namn, andel som berör ÄFOt samt bedömd predation av antal älgar i hela reviret. I revir med alternativa bytesdjur kan predationen behöva reduceras.

Ange revirets namn, andel som berör ÄFOt samt bedömd predation av antal älgar i hela reviret. I revir med alternativa bytesdjur kan predationen behöva reduceras.

Summa vargpredation inom ÄFOt

Ange bedömd björntäthet per 100 000 ha samt bedömd predation per vuxen björn

Summa varg- och björnpredation inom ÄFOt

I revir med alternativa bytesdjur kan predationen behöva reduceras. Läs uppdaterad info på www.slu.se/algforvaltning

Ange främst trender avseende senaste årens data för respektive rad genom att välja ett alternativ i listan.

Mål = slutmål för planperioden, nuläge från förra året.

Mål = slutmål för planperioden, nuläge från förra året. Uttrycks i antal älgar totalt inom ÄFO.

Nuläge = medelvärde för senaste tre åren

Nuläge = medelvärde för senaste tre åren

Nuläge = medelvärde för senaste tre åren

Nuläge = medelvärde för senaste tre åren

Uttrycks främst som trend, nuläge = medelvärde för senaste tre åren

Nuläge hämtas från tabell under avsnitt 2.2.1 om värde finns

Uttrycks som trend och/eller i antal älgar i vinterstam per 1000 ha ungskog

Nuläge = förra årets värde

Nuläge = förra årets värde

Nuläge = förra årets värde

Ange om avskjutningsplanen baseras på beräkningsmodellen eller eget förslag.

Avskjutning tjurar enligt beräkningsmodellen alternativt eget förslag

Avskjutning hondjur enligt beräkningsmodellen alternativt eget förslag

Avskjutning kalvar enligt beräkningsmodellen alternativt eget förslag

Summa avskjutning enligt beräkningsmodellen alternativt eget förslag

Andel tjurar i avskjutning enligt beräkningsmodellen alternativt eget förslag

Andel kalvar i avskjutning enligt beräkningsmodellen alternativt eget förslag

Aktuell areal respektive år, krävs för korrekt beräkning om arealändringar skett

Total avskjutning uttryckt i älgar per 1000 hektar

Här anges gällande arealgränser för tilldelning. Minsta areal för registrering av licensområde angess här.

Här anges gällande arealgränser för tilldelning om detta sätt ska tillämpas

Markera med kryss om inventering ska genomföras

Markera med kryss om inventering ska genomföras

Markera med kryss om inventering ska genomföras

Markera med kryss om information ska inhämtas och användas i förvaltningen

Markera med kryss om information ska inhämtas och användas i förvaltningen

Markera med kryss om information ska inhämtas och användas i förvaltningen

Markera med kryss om information ska inhämtas och användas i förvaltningen

Kan även anges i separat bilaga

- Berkningsmodell Igfrøde
- Eget forslag (motiveras nedan)

-
-
-

-
-
-